

BROYTINGAR ÁVEGIS INNNAN YRKISÚTBÚGVINGAR

*Gongst sum ætlað, fer skjótt at vera gjørligt at fáa sínar verkligu
førleikar mettar og skjalfestar, hóast ein ikki hevur útbúgving*

Mortan Østerø

Í 2011 varð farið undir at kanna føroyingar í hagtølum, og síðani úrslitini komu inn, er Manntal greinað á heimasíðuni hjá Hagstovuni. Hyggja vit nærri at útbúgvingartølunum hjá føroyingum millum 25 og 64 ár, er bert ein lítil fjórðingur – ella 23 prosent – sum einans hevur fólkháskúla prógv umframt møgulig stutt skeið. Sambært hagtølunum, hava 41 prosent miðnám ella yrkisútbúgving sum hægsta útbúgvingarstig, meðan ein stórir tridringur – ella 35 prosent – av øllum føroyingum hava miðhøga ella hægri útbúgving.

Einans 3,2 prosent av tøku arbeiðsmegini í Føroyum eru skrásett sum fulltíðararbeiðsleys, og sambært Arbeiðsloysisskipanini hava ikki færri enn 40 prosent av teimum arbeiðsleysu fólkháskúlaútbúgving sum teirra hægsta útbúgvingarstig. 13 prosent av teimum arbeiðsleysu hava miðnám og 15 prosent hava styttri útbúgving enn miðnám.

Førleikameting og -menning

Sostatt hava um 53 til 68 prosent av teimum arbeiðsleysu ikki eina førleikagevandi útbúgving – sum faklærd. Tølini vísa eisini, at tað er hesin bólkur, sum er longst í arbeiðs-

loysisskipanini, og tí hevur tað ringast við at sleppa aftur á arbeiðsmarknaðin. Samstundis er tað hesin bólkur, ið er tann, ið fær tað minsta mánaðarlaga útgjaldið frá Arbeiðsloysisskipanini.

Við hesum í huga, varð farið undir at fyrireika ætlan um førleikameting og -menning í Yrkisdeplinum. Í stuttum, snýr ætlanin seg um, at tað skal bera til at skjalfesta førleikarnar hjá borgarum, sum ikki hava skrivlig prógv upp á sínar førleikar. Talan er ikki um ein snarveg fyri fólk at fáa útbúgvingarlig prógv lættari til haldar, enn tey, sum fara á skúlabonk. Ein skal minst hava trý ára arbeiðsroyndir,

umframt vera eldri enn 25 ár, fyri at førleikametast. Tá ið meting er gjørd av viðkomandi, verður gjørt av hvussu nógv læru- ella undirvísingartíð restar í hjá viðkomandi. Síðani skal borgarin menna førleikarnar og standa roynd í hesum, fyri at fáa endaliga prógvi um hendi.

Á Yrkisdeplinum vænta tey, at hetta fer at vera ein stórsigur fyri fólk, sum ikki hava skrivlig skjøl, ið prógva teirra veruligu førleikar. Gerst skipanin veruleiki, kann hon minka um vandan hjá hesum fólkinum at gerast arbeiðsleys, og enntá lyfta tey úr arbeiðsloysinum. Gongst sum ætlað, verður skipanin veruleiki komandi ár.